

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3310

Vragen van het lid **Veldman** (VVD) aan de Staatssecretaris voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Kinder- en Jeugdartsen: Onbegrijpelijk dat «nepnieuws» over homeopathische vaccinatie niet wordt aangepakt»* (ingezonden 12 juni 2019).

Antwoord van Staatssecretaris **Blokhuis** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 4 juli 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht van de Monitor «Kinder- en Jeugdartsen: Onbegrijpelijk dat «nepnieuws» over homeopathische vaccinatie niet wordt aangepakt»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven waarom de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) geen actie wil ondernemen naar aanleiding van het standpunt van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde die reeds een jaar lang al waarschuwen voor homeopathische profylaxe als alternatief voor vaccinaties?

Antwoord 2

Het is niet zo dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) geen actie wil ondernemen. Het aanbieden van «homeopathische profylaxe» is op zich niet verboden, maar alternatieve zorgaanbieders mogen geen onterechte claims doen ten aanzien van de werkzaamheid van hun producten. De IGJ doet onderzoek naar die aanbieders waar zij meldingen of signalen over ontvangt als er sprake blijkt van (mogelijk) risicovol gedrag. Onterechte claims over alternatieven voor vaccinaties horen daar ook bij. De IGJ gaat in juli in gesprek met de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde over haar zorgen ten aanzien van homeopathische profylaxe als alternatief voor vaccinaties. De IGJ zal de NVK vragen om voorbeelden van situaties waarin reguliere vaccinaties door homeopathische profylaxe worden vervangen en deze voorbeelden in onderzoek nemen. Signalering over en weer kan

¹ De Monitor, 27 mei 2019, via: <https://demonitor.kro-ncrv.nl/artikelen/kinder-en-jeugdartsen-onbegrijpelijk-dat-nepnieuws-over-homeopathische-vaccinatie-niet-wordt-aanpakt>

bijdragen aan een beter beeld van de omvang en risico's van dergelijke claims. De IGJ staat open om dergelijke situaties ook van anderen te ontvangen en die te onderzoeken.

Vraag 3

Kunt u inzicht geven in de stand van zaken omtrent de gesprekken met IGJ om duidelijkheid te krijgen tegen welke drempels zij aanlopen bij toezicht en handhaving op de promotie van homeopathische profylaxe als alternatief voor vaccinaties?²

Antwoord 3

De IGJ heeft in kaart gebracht welke stappen zij wel en niet kan nemen in dit kader. Op het moment dat er reclame gemaakt wordt voor een specifiek product dat niet geregistreerd is als geneesmiddel, maar wel als een geneesmiddel kan worden beschouwd, kan de IGJ handhaven. Wanneer een zorgaanbieder claimt dat een product werkt als profylaxe tegen een bepaalde ziekte, dan doet deze een claim die normaliter is voorbehouden aan een geneesmiddel. Of iets een geneesmiddel is, kan worden bepaald aan de hand van de samenstelling van een specifiek product en de (medische) claims bij het product. Zolang alleen over een behandeling in het algemeen wordt gesproken, heeft de IGJ geen handhavingsmogelijkheden.

De IGJ kan geen maatregelen nemen tegen particulieren die onjuiste informatie over vaccinaties verspreiden. Zij heeft alleen mogelijkheden als het gaat om zorgprofessionals, zorginstellingen en fabrikanten die onjuiste informatie verspreiden. Wanneer de IGJ hier meldingen over ontvangt, zal zij deze onderzoeken. In gesprekken met beroepsverenigingen zal de IGJ dan ook benadrukken dat het belangrijk is dat artsen en verpleegkundigen misstanden en incidenten met homeopathische vaccinaties melden bij IGJ. In mijn brief van 19 november jl. heb ik aangegeven dat ik wil nagaan of het wenselijk en noodzakelijk is de rol van de IGJ aan te passen, bijvoorbeeld door het verbreden van de taakopvatting van de IGJ of het aanpassen van het wettelijk kader. Niet alleen voor vaccinaties, maar breder op het preventiedomein bekijkt de IGJ momenteel de mogelijkheden binnen diverse wetten die haar ter beschikking staan. Ik zal u over de uitkomsten daarvan nader informeren.

Vraag 4

Kunt u inzicht geven in de stand van zaken met betrekking tot het, naar aanleiding van mijn schriftelijke vragen, in december vorig jaar aangekondigde onderzoek om een verplichte tekst toe te voegen aan homeopathische middelen die worden aangeprezen als alternatief voor vaccinaties, zoals reeds in Canada gebeurt?³

Antwoord 4

De teksten die op de verpakkingen van geneesmiddelen moeten staan zijn vastgelegd in de Europese geneesmiddelenrichtlijn, die is geïmplementeerd in de geneesmiddelenwetgeving. In de richtlijn is limitatief aangegeven wat er wel en niet op verpakkingen moet staan. De tekst «dit homeopathische geneesmiddel is geen alternatief voor vaccinaties» staat daar niet bij. Op basis van de Geneesmiddelenwet mag een dergelijke tekst dan ook niet op de verpakking worden opgenomen. Aan de andere kant mag de fabrikant van een homeopathisch middel ook niet beweren, noch op de verpakking, noch op een website of anderszins, dat zijn product een alternatief kan zijn voor vaccinaties. Dit zou alleen mogen als daarvoor wetenschappelijk bewijs wordt geleverd dat de goedkeuring heeft van het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen of van het Europees geneesmiddelenbureau EMA.

Vraag 5

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de, in het artikel genoemde, denktank met experts die is samengesteld en die zich bezighoudt met het weerspreken van onjuiste informatie? Kunt u aangeven welke vervolgstappen

² Kamerstuk 32 793, nr. 338, pag. 4.

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 816

zijn ondernomen na de eerste bijeenkomst van de denktank in april en welke thema's geagendeerd zullen worden tijdens de tweede bijeenkomst voor de zomer?

Antwoord 5

Zoals ik in mijn brief van 24 juni jl. heb aangegeven opereert deze denktank onder de vlag van de vaccinatiealliantie. De eerste bijeenkomst was op 15 april en een volgende bijeenkomst zal in juli plaatsvinden. Dan wordt ook besproken hoe experts vanuit hun eigen rol en positie een bijdrage gaan leveren. Ik vraag de denktank om ook specifiek aandacht te besteden aan desinformatie over producten die als alternatief voor vaccinatie worden aangeboden. Ik wil nogmaals benadrukken dat deelname aan deze denktank op eigen initiatief is.